

Як можна помітити, ціннісні орієнтири трудового законодавства з кожним роком стають все більш важливими для захисту працівників. Це пов'язано насамперед із тим, що сьогодні, нажаль, помітно зросла кількість безпринципних роботодавців, які зловживають своїми правами, або ігнорують законодавство та умови трудових договорів, що були укладені зі своїми працівниками. Такими діями вони порушують конституційну гарантію права на вільну працю, та створюють різноманітні обмеження прав працівників.

Тому, роботодавці повинні враховувати ці принципи, та забезпечувати працівникам належні умови праці, а працівники у свою чергу мають знати свої права і бути готовими до їх захисту у разі потреби. Крім того, для забезпечення захисту прав працівників важливо створити установи, які забезпечуватимуть контроль за дотриманням цих прав.

Ключовими завданнями сучасного світу є забезпечення соціальної справедливості. Однак, слід зробити наголос на тому, що в деяких частинах світу цінності трудового права не завжди дотримуються. Для видалення прогалин у цьому питанні слід прикладати подальші зусилля. Дотримання ціннісних орієнтирів в трудовому праві сприятиме забезпеченню рівноправності та гуманності у сучасних умовах праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Іншин М. І., Щербина В. І. Ідеологічні основи сучасного трудового права України: монографія. Харків: Діса плюс, 2016. 328 с.
2. Конституція України URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Кучер В. О., Курило Т. В. Трудове право України: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 564 с.
4. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

Ігор ЧЕПЕГІН

*Здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди,
Харків, Україна
chepaigor3@gmail.com*

ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ У ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРИ

У сучасному геополітичному просторі є велика кількість ціннісних орієнтирів, які можуть впливати на взаємодію між націями та політичними реаліями світу. Важливим моментом для розуміння є термінологія , а саме

що таке цінність? Що таке геополітичний простір? Та які ціннісні орієнтири можуть бути?

Геополітичний простір можна охарактеризувати як термін, який використовується для опису просторової організації політичної влади та географічних територій обмежених кордонами та їх взаємодія та вплив у політично-державному вимірі. Вивченням взаємозв'язків політичної влади та території займається геополітика, яка в свою чергу має міждисциплінарний характер[1].

Геополітичний простір ми можемо розуміти в декількох просторових вимірах: від місцевого до глобального. Тобто вирізняємо виміри. В межах кожного рівня існують відносно стійкі геополітичні конфігурації, які відображають культурну, історичну та географічну спадщину.

Ми можемо розуміти геополітичний простір як місце взаємодії між державами та націями, або міжнародними організаціями (ООН, МВФ, ВБ, ОПЕК), що в свою чергу визначається їх географічним місцезнаходженням, територіальними інтересами або претензіями, наявністю чи відсутністю корисних копалин, людського капіталу та іншими факторами.

Для кожної країни характерно мати свої власні світоглядні цінності та інтереси, які впливають на її місце в геополітичному просторі. Саме це місце прямо впливає на взаємодію між країнами, як економічну так і політичну, культурну тощо. може бути визначена спільними цінностями та інтересами, або ж бути складною та конфліктною через розбіжності в цих питаннях.

Ціннісні орієнтири можна тлумачити як основні або базові принципи, переконання та ідеали, які визначають якісь стандарти (моральні, етичні, соціальні та політичні) для певної групи людей або в цілому для суспільства та держави. Вони вказують на те, що є правильним та неправильним, що є важливим та неважливим, і допомагають людям вирішувати складні питання в різних сферах життя [2, с.72-74].

Ціннісні орієнтири можуть бути різними для різних людей та культур, але деякі загальні приклади включають:

Прикладами ціннісних орієнтирів у геополітичному просторі для держав є:

1) Незалежність та суверенітет є однією з головних цінностей в процесі державотворення та є важливою для багатьох країн, особливо для тих в яких є історичний дискурс колоніального гніту та імперської експансії в минулому. Проблема захисту цінності незалежності та суверенітету є актуальними і сьогодні, зокрема зараз для нашої держави

Україна є загроза та війна з РФ, що в свою чергу впливає на взаємодію між країнами в світі та зокрема на розвиток та захист національних інтересів.

2) Демократія та права людини: Цінності демократії та прав людини можуть впливати на внутрішню стабільність держави, та на те як державні інститути взаємодіють зі своїми громадянами, а також на взаємодію держав одна з одною в геополітичному просторі. Держави, які відстоюють ці цінності та базуються на демократичних засадах ставляться до країн з авторитарними режимами зі скептицизмом та обережністю. Прикладом є відносини між США та Кубинською республікою, яка є авторитарною країною з плановою економікою та Республіка Корея та її північний сусід КНДР.

3) Економічний розвиток, як цілісний компонент попередньо згаданих. Він є важливим орієнтиром для багатьох країн, оскільки він забезпечує збільшення благополуччя та стабільності внутрішньої ситуації. У геополітичному просторі країни можуть відстоювати свої економічні інтереси та конкурувати з іншими країнами за доступ до ресурсів та ринків, а також керуватися міжнародним правом та судами для вирішення тих чи інших питань.

4) Безпека та оборона є одним з ключових орієнтирів в геополітичному просторі для всіх держав. Захист територіальної цілісності покладається на сили оборони. Кожна держава сама вибирає свою позицію стосовно оборони своїх національних інтересів та участі у міжнародних альянсах. Однією з головних організацій в системі безпеки та оборони в світі є НАТО.

5) Стабільні відносини між країнами є важливим орієнтиром у геополітичному просторі. Такі аспекти сприяють поліпшенню відносин та співпраці та розвитку, а також зменшують ризики конфліктів та війн.

6) Справедливість є необхідною для дотримання внутрішнього права в державі та зовнішнього та рівності перед законом для всіх категорій людей. Вона означає, що кожна людина має право на рівний доступ до можливостей та рівне поводження в суспільстві.

7) Свобода є важливою, цінність якої вказує на необхідність захисту певних демократично важливих прав на свободу висловлювання, релігії, думки та дій в межах закону для кожної людини. Вона означає, що кожна людина має право на вільний вибір свого шляху життя та можливість вільно висловлювати свої думки та переконання.

На міжнародному рівні геополітичний простір описується за допомогою теорій міжнародних відносин, які мають на меті аналізувати взаємодію між державами, а також їх взаємини з міжнародними

організаціями та неурядовими структурами. Міжнародний геополітичний простір включає в себе такі концепти, як зони впливу, конфліктні регіони, глобальні тенденції та політичні блоки.

ЛІТЕРАТУРА

1. А. О. Мішин. Геополітика. *Енциклопедія Сучасної України: онлайн-версія* / редкол.: І. М. Дзюба та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. URL: <https://esu.com.ua/article-29144>
2. Ціннісні орієнтири в сучасному світі: теоретичний аналіз та практичний досвід: збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 року, м. Тернопіль. ТНПУ ім. В.Гнатюка. / Ред. кол.: Морська Н. Л., Поперечна Г. А., Литвин Л. М. Тернопіль : Вектор, 2021. 270 с.

Віталій ГАВУР

*Здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
nikvil@ukr.net*

ДОПОМОГА ЯПОНІЇ УКРАЇНІ ЗА УМОВ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ ЯК ВИЯВ СОЛІДАРНОСТІ

Відносини між Україною та Японією з моменту набуття останньою незалежності розвивались поступово, і зазвичай мали під собою позитивний зміст. Не дивлячись на значну географічну відстань між обома країнами, їх співпраця була налагоджена в багатьох напрямках, зокрема в подоланні кризових ситуацій. Японія позиціонує себе на міжнародній арені як країна, що відстоює та сприяє поширенню й утвердженню в світі демократії, ринкової економіки, миру, ядерної безпеки зокрема та безпеки загалом, а також дотримання міжнародного права. Україні, яка в 1991 р. з'явилась на мапі світу як новий політичний суб'єкт, теж близькі ці цінності.

Особливо вартими уваги є відносини, в яких обидві країни проявили взаємну солідарність та допомогу. Серед них, до недавнього часу найбільш помітною була співпраця в сфері ядерної безпеки. Так, Японія ще з 1990 р. надавала технічну та гуманітарну допомогу, спрямовану на подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Японія профінансувала низку проектів у цьому напрямку, серед яких слід відзначити виділення значних коштів (близько 117 млн дол.) до фонду «Укриття» для спорудження